

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési díj
Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

Hirdetési díjak:

Őrször hasábozott gármond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyilttári cikkeket

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 17. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

gy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legczélsezerűbben pos-
tai utalványokkal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésbe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálnak.

A „KELET” kiadóhivatala.

Egy röpiratról.

I.

(B. K.) „Jelszavunk” czime egy köze-
lebről megjelent röpiratnak; a pár ivnyi köny-
vecske tartalmát a fővárosi lapok is esmertet-
ték, de korántsem tárgyalták oly érdemele-
sen, mint a milyenre a benne felvetettj esz-
me méltó.

A kis füzet a nemzetiségi kérdéssel és fa-
junk jövőjével foglalkozik, hogy pedig ép a
nemzetiségi kérdés az, melynek helyes megol-
dásától függ hazánk sorsa, az iránt mindenki
meg van győződve. A röpirat érdekessége tehát
megvan ezért is, de megvan mindenek felett leg-
alább előttünk azért, mert igénytelen nézetünk
szerint a benne foglalt elvek nem a magyar
fajnak általuk czélzott felvirágoztatását és nagy-
ságát, hanem gyengítését, sőt mernők monda-
ni, idővel halálát eredményeznék.

Lássuk azonban a sok jóakarattal irt és
számos praktikus eszmét tartalmazó röpirat
alapelvét.

A füzet szerzője, miután méltó fájdalom-
mal elpanaszolja komor helyzetünket, el azt,
hogy „nekünk magyaroknak nem jutott az a

szerencse, hogy mi az átszajátító életerő oly
eleven lüktetéseknek örvendhetnénk, mint más
nemzetek”. „A mi nemzeti alkotásaink terén
a mérges dudvák egész legiója burjánzik; —
a nemzet testén a paraziták egész élődi világa
rágódik, melyeknek neve „az idegen nemzeti-
ségi kérdés”. Hogyan? — kiált fel — hát csak
mi rajtunk, és csakis mi rajtunk magyaro-
kon nyugodjék az az átok, hogy mi bajainkon
segíteni ne tudnánk? Hát ugy legyünk mi
mint azon mély álomba merült, kit lidércnek
nyomása kinez, de minden kinjai daczára fel-
ébredni nem képes? Hát eme lidércnek orgája
legyeu az, mi a magyar legjogosultabb, leg-
szentebb aspiratioit gunyolhatja, s rajtunk ka-
czagva kifog?” „Nem merülhet fel — ugymond
szerző oly opportunitási nézet, mely elnézze,
miként egy tépik fogaikkal államunkat ki bal-
ra ki jobbra, mint az ebek a kidobott paczalt.
Hogy politikai hatalom utján a miénk árán
bár mily elnevezésű csoportulások öntudatos
vagy öntudatlan törekvéseit mi magunk gyá-
molitgassuk s taréjaikat növesztgessük; ez nem
generositás, ez nem szabadelvűség többé, ha-
nem bárgyuság, s éhletetlenség!” „Szemünk
láttára gyönyörűen csirázna a testvér gyűlö-
let és íájharcz magvai.”

„Quod ferrum non sanat, — ignis sanat!”
kiált fel szerző, „mondjuk ki, hogy e hazában
az olyan, ki magyarul nem tud, még pásztor
sem lehet, mert a magyar államban, a magya-
ron kívül más politikai nemzetiségnek lennie
nem szabad!”

Ez általunk egybecsoportosított idézetek
képezik a röpirat alapeszméjét.

Mint minden politikai cselekvényben, ugy
a nemzetiségekkel szembe követendő eljárásban
is, nagyfontosságú az alapnézet, melyből ki-
indultunk; ez ad irányt minden tettünknek s
ha elhibáztuk az alapeszmét, hibás követke-
ztetések mellett téves cselekvényekre vezérel-
tetünk.

Hazánk szomorú nemzetiségi ügyében sa-
ját érdekünkben első alap kérdésként az üti
fel magát, feltudjuk-e mi valaha magunkba ol-
vasztani e hon zagya népeit? ha igen, mily
móddal lehetne elérni azt legczélsezerűbben; ha
pedig a beolvasztás lehetetlenség, mily politi-
kát kövessünk a nemzetiségekkel szemben, hogy
egymás mellett békében megférjünk, a nélkül
azonban, hogy saját nemzetiségünk veszélyez-
tetve volna?

Lássuk tehát az első kérdést: lehet-e kilá-
tásunk rá, hogy valaha a Kárpátok ölében
magyar legyen mindaz, mi nem magyar.

A legyőzhetetlen.

(Egy felolvasás után.)

Pétrouche N. E.

Merész czim! Talán halhatatlan ez a hős!!
Vagy a leggenialisabb hadvezér, kit valaha a föld
látott! Ugyan ki lehet! Már csak meghallga-
tom! —

Körbülül ily gondolatok czikázzák át a hallga-
tó agyát, midőn e fennhéjázó czimet hallja.

Hogy pedig ne tegyem ki magamat a hallgató
méltó bosszúságának az által, hogy felkiáltására, kér-
déseire, kívánságára rögtön nem válaszolok; nem
követem azon szobrász példáját, ki művének a hatás
emelésére először csak fejről, majd a melléről, s
csak lassanként vonja le a leplet egész alakjáról, —
hanem, mint egy társaságban, egy ujon-jöttel a
belépő ismerős tenni szokott; megmondja nevét,
látják az alakot, s a kinek tetszik, kérdéseivel; be-
szélgetés közben ismerje meg a vendég belsejét.

A kinek pedig ez nem tetszik, annak meg
van engedve, a bemutatáskor pazarolt mosoly, és
nyájas udvarias szavakon kívül, az egész társalgás
folytán hozzá sem szólani.

Előre is sajnálom hogy azon hallgatók kívá-
nalmainak nem tehetek eleget, kik húsból és vér-
ből kívánják látni hősmet; azok ellen pedig, kik
valami spiritusz familiárist várnak iratomból kiug-
rani: valóságos bünt követek el.

S mégis az én hősöm több várat elfoglalt több
hadsereget legyőzött, több népet felemelt mint Nagy
Sándor Caesar vagy első Napoleon; pepig oly igény-
telen, csak alig 5 láb magas, ifjú korában zöld, nagy
korába sárga öltönybe burkolja, alig egy vonalnyi
karsu termetű. E hős a gabna-félék (graminea.)

Ila végig tekintünk a világtörténelmen
hosszu sorára akadunk a népeknek, melyek él-
tek, voltak nagyok és hatalmasok, de ha nem
kedvezett erejük s a sors és igába hajlott fe-
jük, elolvadtak, beolvadtak a népbe, mely fe-
lőjük került. A mai hatalmas németbirodalom
jórésze s maga Poroszország egy időben
egészen szláv volt, letelepedett közből néhány
erőtlen német lovag s átalakította, germani-
zálta az egész vidéket. Ott Bajorország, mely-
nek népén maig is megtetszik, hogy eredeti-
leg szláv.

Számtalan ily példát hozhatni fel, melyek
azt bizonyítják, hogy az olyan nép melyben
erő és akarat volt a határai közt levő nemze-
tiségek átalakítására, azt keresztül is tudták
vinni. S e tapasztalatok után indulva, a mi
más országokban megtörtént, nálunk sem lesz
lehetetlenség. Kezünkben hozzá az erő és
hatalom.

És e terv mégis kivihetetlen.

Miként történhetett az, hogy azon ezred
év folytán, míg magyar élt Európában, szinte
törvényszerűleg minden uralkodó nemzet ön-
magával asszimilálta a hatalma alatt levő népe-
ket és Magyarországon minden nemzetiség meg-
tartotta eredeti jellegét?

A felelet rá egyszerű: Magyaror-
szág mindig alkotmányos ország
volt.

A hol népek enyésztek el, ott az állam-
nak nem volt alkotmánya, ott önkény és erő-
szak működött. S ha ez állítás való, ugy meg-
mondhatjuk, ha vajon képzeltető-e ma a nem-
zetiségeknek magunkba olvasztása.

Korunk az alkotmányosság korszaka, le-
tünt a despótia ideje, ma az egyén uralko-
dik s hol egyéni szabadság van, ott nem lehet
zsarnokság. A francia forradalom új irám-
latot nyitott meg az emberiség, de különösen
a művelt világ életében. Ma nem a zsarnokok
hatalma, hanem az egyén szabad munkája tart-
ja fen és teszi virágzóvá az államot. Az ösz-
szes minden tagja érzi, hogy létének jogosult-
sága van, az erőt a szabadság, a kor fogalma
az államtagok karjába, szívébe, szóval képes-
séibe helyezte, hogy fen tartásá véle az ösz-
szest. Ezt érzi minden polgár s ábrándokat
kerget, ki azt hiszi, hogy ma már népeket le-
het a földszínről eltüntetni.

Igen veszélyes hinnünk: si ferrum non sa-
nat, — ignis sanat. Se tűz, se vas, mert alkot-
mányos országban e fejezveket, még ha használni
lehetne is, bizonyára nem lehet ugy, hogy a

És most, miután bemutattam a társaságnak a
velem érkezett, lesznek olyanok, kik, egy általános
„ah”-bal, egy lekötőlező mosoly elpazarlása után,
elfordulnak tőle; lesznek olyanok, kik társa-
logván vele szokásból, vagy unalomból; de lesz
tálan egy olyan is, a ki rokonszenvezvén iránta,
alig várja a perczet, hogy beszélgetésbe elegyed-
hesék vele, hogy közelebből megkössze az ismeret-
séget, s ezáltal ki-puhatolja belsejét is.

Ez félre vonul s a Gramineával helyet foglal
velem szemben s így szólítja meg „Ön ismeretlen
Graminea”.

„Hogyan, Homo ur? hát ön az ételnek azt
mondja hogy ismeretlen? hiszen édes anya ja
készített az ön számára, ki anyira szereti önt, hogy
végre el fogja feledni, hogy önön kívül más gyer-
mekei is vannak és azok számára elfeledi megteri-
teni az aztalt, miután ereje csak kedves gyermeke
eledele megkészítésével lesz igénybe véve. Legyen csak
oly szives és izeljen meg.” —

— Az ember pedig veszi a kenyeret és eszi, —
az pedig benne ily gondolatokat kelt: mit is mon-
dott ez?! — Igen. Emlékezzünk vissza az elmúlt
időkre. Arra a napra, melyen születtem, nem em-
lékezem. Elején szülöm tejével táplált. De, midőn
már felnőttem, a földnek nem volt annyi gyümölcse,
hogy elegendő lett volna... Már emlékeztem. Hoz-
zá kellett az élelem megkeresése végett látnom a
munkához, fiatal gyermek valék, sok veszély fenyege-
zett Édes anyám a föld segített. Nem sokat kellett
fáradnom, munkám pazarul volt jutalmazva. Idősebb
léttem, nehezebb munkák vártak reám; többet kel-
lett dolgoznom. Anyám gyengült; de mindazonál-
tal munkámért jó ebéd és esteli volt jutalmam. Ezt

tűz meg ne égessen minket is, vagy a vas
meg ne vágja kezünket, nem csak azért, mi-
vel halálos ellenségekké tennők azokat, kik
velünk egy fedél alá szorultak, hanem azért
is, mert alkotmánnyal nem lehet ugy zsarno-
koskodni egy országban mások felett, hogy
azon hatalom, mely amazokat letiporja, ne rö-
viditse meg a mi egyéni jogainkat is. Vagy
lehetne-e alkotmányos kormányzat nevet adni
annak az országnak, melynek országgyűlésébe
— hogy concret eshetőséget vegyünk fel — a
zsarnokoskodás miatt a hon lakói két harma-
dának, a nemzetiségeknek követei nem lépné-
nek be.

Cikkünk azonban már is hosszúra nyult,
folytatjuk a jövő alkalommal.

A jezsuiták a magyar ország- gyűlésen.

A „Szabad Sajtóban” Hatala Péter a pesti egye-
temi rector tollából a következő cikket olvassuk:

A képviselőházhoz Csanádmegye részéről egy kör-
vény érkezett be mely a jezsuita-rend kitiltását czé-
lozza. A körvény érdekes intermezzóra adott alkalmat,
melyből mi ismét alkalmat veszünk a jezsui-
ta kérdésnek ismételt szellőztetésére.

Midőn Haynald érsek azokasos sophismáival
és a figura reticentiae igen gyakori használatával
a pesti megyeházán a jezsuitákat bengali tűz mel-
lett mutatta be a hitetlen s főpapi comediához már
nagyon hozzászokott közönségnek; akkor idéztük mi
XIV. Kelemen pápa jezsuita kiírt bullájából azon ok-
adatolást, mely a keresztény világnak tudtára adá,
miért lőn a jezsuita rend az egyházra és államra
nézve egyaránt káros, s hogy ennél fogva a legfőbb
egyházi hatóság kényszerítve volt a hatalmas, de
telteiben csakugyan átkos rendet megszüntetni. Idéz-
tük ugyanakkor egy komoly kath. publicistának,
Montalembert grófnak a jezsuiták elleni philippi-
káját is.

Idéztük a missio congregatióknak, itéletét is a
jeszuitáknak Rómában és Rómán kívül viselt ár-
mányos dolgairól, mely épületes historiákat biborao-
ki kezek irtanak. Ily. korántsem gyanus okmányok-
kal kezünkben itéltük meg Haynald érsek akkori
jeszuita dicsőítő beszédét; igaz ugyan, hogy ma-
gunk is kételkedtünk vajjon Kalocsa beszédes ajku
főpápa hiszi-e egyuttal maga is mind azt, a mit ad
majorem societatis gloriam, a megye házá elmon-
dott.

E kételyünknek azon történelmi alapja volt,
hogy tapasztaltuk, miszerint az érsek ur nem min-
dig ugy beszél, a mint érez és nem mindig érez ugy

ő készítette. Igen, — te rialadt szerelme s dajkálni
többé nem elég erős föld, te létem s nem-létem
oka; jó, rossz, de azért mindenek felett drága, sze-
refett anyám készítsd el az én eledletemet; karold
át fáradt lényem, felejtessd el vesztett édenemet!
Mikor csilapítottam le éhmetem kenyérrel először, nem
tudom, de hogy mikor harapok belőle utoljára: tu-
dom; hogy halálom előtt nem sokkal lesz az s az
én halálom után anyám sem lesz többé ilyen szelid,
gondos, nevelő és tápláló anya.

Kainról beszélük már, hogy a földet kezdte
szántani, de Mózes nem volt Herodot. Az ő testa-
mentomban azonban több helyütt van említés téve a
lisztről, kenyérről, s hogy ez gabonából készült, va-
lószerű, mivel ugyan ott árpa-kalászkoról is van em-
lítés.

Herodot az egyiptomiaknál említi, hogy már
sört készítettek árpából Kr. előtt több mint 1000
évvél. A chinaiak pedig 1122-ben már Kr. e. a föld-
deket hűbér urak kezeiben látták, mi azt bizonyítja,
hogy a földművelés s a gabna-termelés az ember tár-
sulásával kezdődött.

A ki végig pillant a föld productumainak tör-
ténelmén, lehetetlen, hogy szemébe ne tűnjék az az
elkeseredett élet-halál küzdelem, mely „az élet har-
cza” „a létért való küzdelem” kifejezésekkel szokott
mai napág jelöltetni. Lehetetlen, hogy a habért azok
homlokán lássa, kik a természetből nem va-
lának szervezetekkel megáldva, melyekkel hivatva
volnának a naponkénti fejlődés, tökéletesülés által
egy zajtalanabb, csendesebb, szerényebb élet elvi-
velésére.

(Folyt. köv.)

a mint beszél. Ugyanis az ultramontanizmus fő dogmáját, a pápai csalatkozhatatlanságot illetőleg Bartel György és több ur előtt oda nyilatkozott, hogy inkább lemond gazdag érsekségről, semhogy ama dogmát kihirdesse. És még is kihirdette!... Ajkán tehát kétes volt a szó, épen úgy, mint Schopper urén midőn azt állítja, hogy nem vétett a placetum ellen!... Ez a jezsuitizmus az episcopatusban, a férfias jellem megmételtyezése!... És ezen jezsuitikus szellem, mely a tősgyökeres magyar becsületességgel oly homlok egyenest ellenkezik, az első s társadalmi ok, mely miatt a jezsuiták kiutasítását kell sürgetnünk; s különösen még figyelmeztetnünk arra is, hogy némely jezsuitikus főpapjaink Insbruckba, a jezsuitákhoz küldik papnövendékeiket theológiára; habár e tekintetben készül az orvos-ság Bécsben, a mennyiben az egyetemek szervezési kérdésénél javaslatba jött az is, hogy az insbruki egyetemről a jezsuiták eltávolíttassanak. A társadalmi tekintet után, a tudomány haladásának érdeke az, mely kényszerít a jezsuiták ellen szavazni. Loyola fia az, kik mainap a józan ész ellen összeesküdtek; s ezen összeesküvése a következő jelszót használják: „sacrificio dell' intelletto” — az ész feláldozása. A kinek érdekében áll józan esze s ennek folytán a tudomány fejlődése, annak szükségképpen azon kell lennie, hogy az ily apostolok kisértessenek ki a magyar föld határából!... A pápai, a hierarchiai absolutismust csak a józan ész romjain lehet ujalomra emelni; azért a jezsuiták feláldozzák a józan eszt. Náluk a feltétlen engedelmisség, ut sit tamquam cadaver in manu superioris, a földög, s ez a gondolkodással meg nem fér... Ha tehát nem akarjuk, hogy magyar hazánk a hullák országa legyen, akkor a hulla készítő augurokat vezessük ki a határszéle!... Az értelmi fejlődéssel karöltve jár a polgári szabadság, azért a jezsuiták kihirdetették a jámbor IX-ik Pius által a Syllabust, mely mindkettőt kárhoztatja, t. i. az önálló gondolkodást és a polgári szabadságot is, s úgy az egyént, mint a társadalmat s államot a hierarchia jár szalagára fűzi.

S mivel találkoztak igen tekintélyes kath. tudósok és publicisták, kik rosz néven vették a Syllabust, s egyuttal annak tekintélyét, a jezsuiták ellenében, igen alászállították: a szent szerzet, hogy egy császár vágással minden ellentmondásnak véget vessen, a pápa csalatkozhatatlanságának dogmáját zsinatilag megállapították; s büszkén oda léptek ama tudósok és publicisták elé, s füleikbe dörögték: ime a csalatkozhatatlan pápának az egész világhoz intézett szózata, a csalatkozhatatlan tekintélyű Syllabus!... Ez tönkre veri a felfuvalkodott, és szolgálni nem akaró eszt, agyonsújtja liberalizmus hazug művét a polgári szabadságot! Ezer köszönet, hogy a jezsuiták ily nagyon ösztönöztek! Tudjuk hányadán vagyunk! Ketteler püspök s egyéb jámbor főpapok hypercatholicismusról merték vádolni a jezsuitákat, s azt állították, hogy az ő tanuk nem a kath. egyház hivatalos tana.

A jezsuiták ismét kifogtak e jeles főpapokon. A pápa által megdicsértették egyik sugalmazott lapjukat a „Genfer Correspondenz”-et, s korhóltatták IX. Pius szájá által azokat, kik hypercatholicismusról vádolták a jezsuita tant. E korholás annál súlyosabban nehezedett a meglapult főpapokra, mert a „Civiltas Catholica”, IX. Pius műve, szinte ugyanezen elveket hirdette s már előbb kijelenté, hogy a „pápai gondolatok hű viszhangja”. Ilyen volt a jezsuitizmus diadala ma ama főpapok felett!...

De reánk magyarokra nézve, kik előtt szent mindazon szabadság, melyet a jezsuitizmus kárhoztat, mindezekből azon tanúság háramlik, hogy ily férfiakra, ily tanárookra, ily lelkipásztorokra, minők a jezsuiták, ne bizzuk népünk józan eszt és a magyar szívet. Ha szabad tért engedünk nekik, akkor kiölik népünkbel a józan eszt, a szabadság szeretetét, a haza iránti ragaszkodást; s nevelnek majd oly nemzedéket, melyet a hazátlan ultramontanizmus elidegenít apáik földétől... s a szent Ignác vízével, melyről annyi csodát regélnek, felavatják a hierarchia babonás szolgáljaivá, kik áldozatul hozzák majd a szolgálat oltárához józan eszüket is. Az eszmék hatalma nagy, s ha ily eszmékben neveljük a népet, akkor magunk ássuk alá alkotmányos szabadságunk épületét.

Azért jesuitas delendas esse censeo!...

A jezsuita kérdés elvi kérdés: butaság és szolgaság, vagy értelmi haladás és szabadság; ez a kérdés, itt kell választanunk!...

Tisztelet az érdemnek.

Január 31-én halt meg Sz. Ábrahám özvegy Betta Györgyné született Kis Solymosi Koncz Klára, élte 75-ik évében. Visszavonulva, szerényen élte le özvegysége napjait, nem vágyott hű csillogásra, jeleskedetei jutalmát öntudatában feltalálva, s halála után végrendekezése tanuskodik csak, fennkölt lelke jóságáról s mély honleányi érzelmeiről.

Néhány pontot ide jegyzek végrendeletéből, ez hangosabban nyilatkozik, minden ékesen szó-lásánál.

Közel és távolabbi rokonairól a vagyonhoz mért összeggel megemlékezvén, annak felosztását is aként rendelte, hogy az a maros-vásárhelyi tanács

meghalgatása után azon arányban osztassék fel, a mint egyik vagy másiknak arra több szüksége lenne.

Ezenkívül hagyott kereszteti Csik Kászoni Székely Károly jogásznak 400 ft. A székely kereszturi r. cath. templom szükségére 200 ft, ugyanannak harangöntési alapra 100 ft. A sz. kereszturi r. cath. kántor-tanító fizetésének növelésére alapul 200 ft. Ugyanazon iskola felszerelési költségére 200 forint.

A sz.-kereszturi ev. ref. leány iskola alapítójának növelésére 200 ft.

Az erdélyi országos muzeum egyletnek 400 forint.

Az erdélyi nemzeti színház rendelkezése alá, hogy annak kamatja beteges, elaggott, vagy munkaképtelenné vált erdélyi születésű színésznek adassék 400 ft.

A sz.-udvarhelyi r. cath. gymnasium önképző körének, hogy kamatjából a legjobbnak ítélt kötet vagy kötetlen dolgozat jutalmazassék 400 ft.

A sz.-kereszturi ev. ref. collegium önképző körének hason czéla 400 ft.

A sz.-kereszturi algymnasium igazgatóságának rendelkezése alá, hogy annak kamatjából azon magántanító jutalmazassék, ki az iskolai év végével a gyermekekkel bánásmódban magát legelőnyösebben tette ki 400 ft.

Ime még sem vesztett ki a magyar fajból egészen az ősi erény! E szerény visszavonultságban élt matrona meg tette kötelességét. Életében, halálában méltó maradt az ősközből. Mit nem keresett életében — a dicsőséget — ime a legszebb alakban szerző meg halálában a legszebb emlék-oszlopot állítván sirja fölé, mely előtt az utód kegyelettel áll s békés nyugtot kér az elköltözöttnek.

Sz.-Keresztur. 1873. febr. 6-án.

A. B.

BELFÖLD.

N.-Szeben, 1873. febr. 9.

A „Kelet” f. é. 23-ik száma Kolosy Antal pápai kamarás és a n.-szebeni királyi római kath. Terev árva-ház igazgatójának működéséről ezeket hozta: „a mostani felügyelet annyi mint semmi, Kolosy Antal ur beburkolva magát veres övébe, nagy dictiókat tart, de annál kevesebb eredményeket producált a növendékekkel. Nekünk kevesebb beszéd, de annál több tett kell”.

Kolosy Antal mennyiben a nagy dixiók embe-re nem tudom, de hogy ő a tettek embere, mindenképpen meggyőződhetik a következőkből:

Kolosynak — az intézeti igazgatóságnak 1869. február hava 1-én történt átvétele után — első gondolja volt a magyar szellemet az intézetben meghonosítani, az intézetet magyar intézetté átalakítani, mi-ért is 1869. mártius havában a főhatóságokhoz fölterjesztést tett az iránt, hogy az árva-házi elemi iskolában a magyar nyelvnek — tannyelvül — való használata megengedessék. A püspök ur ő nmlga ezt nem csak megengedte, sőt megis parancsolta. Miért is az árva-házban 1869 október 1-től kezdve a tantárgyak egészen az új iskolai tanterv szerint magyar nyelven adának elő.

2. Kolosy tudván azt, mily jótékony befolyása van a zenének az ifju kebel nemesítésére: zenei-skolát állított fel 1869. október havában, sajátjából hangszereket vett, sajátjából fizette és fizeti jelenleg is a zenetanítót, mindez havonként 20 frtjába kerül, jelenleg 25 növendék tanul hegedülni, az éven-kint többször tartott nyilvános előadások a legszebb eredményt mutatták, a szebeni hírlapok, az előadásokon jelen volt polgári, katonai s egyházi tekintélyek teljes elismeréssel szólottak és szólanak a növendékségnek e zenészetbeni kitünő haladásáról, és Kolosynak ez irányban áldásos működéséről.

3. Kolosy fölláttotta 1869. november 1-én a szónoklat és szavallati iskolát, a nagyobb növendékek minden szombat délután szavallati gyakorlatokat tartottak, mely iskola azonban épen azoknak, kiknek mint a magyar cultura küldésének kellett volna az ügyet előmozdítani, kártékony influenciója folytán működni megszűnt.

4. Kolosy tapasztalván azt, mily jó eredménye van a reformatum collegiumokban az ugynevezett praeceptorai rendszernek, minden elemi iskolai osztályhoz két felsőbb gymnasialis növendéket adott correpitorokul, — hospitál az osztályokban, hol helyettesítőleg, hol utasítólag működővén.

5. Voltak az intézetnek leány növendékei is, közöttük némelyek 14—16 évesek, hogy ezeknek a 16—22 éves fiakkal való gyakori találkozása a házi rend és fegyelem főtartására nem szolgál, s hogy a leány-növendékeknek oktatása s neveltetése női kezek vezetése alatt jobban van biztosítva, azt elismeri minden paedagogus. Kolosy tudván mindezt, azon dolgozott, hogy leánykák az intézetből a szebeni franciskánok neveldejében áttétessenek, s ottan az intézet költségein neveltetessenek. Mi meg is történt nagy könnyűségére az intézetnek, s kimondhatlan nagy javára a leány-növendékeknek.

6. Az intézetnek torna-, gyümölcsfa-iskolára s fürdő-házra kiváló szükség volt. Terv és költségvetés torna-iskola és fürdőház építésére készen állott, de e kettőnek fölépítése mintegy 15 ezer forintba került volna. Kolosy mindkettőt segített 1000 fo-

rinttal, egy tágas termet egészen a szebeni városi torna-iskola mintájára torna-iskolává átalakított és teljesen felszerelt, úgy hogy 40—50 fű egyszerre tornászhat taníttathatik. Fürdő-szobát is hét (7) káddal berendezett, — hetenként 30—50 növendék fürdik azokban. Ezen intézkedéseket a mérnöki hivatal megvizsgálta s a czélnek tökéletesen megfelelőnek véleményezte. A falkola is beállított, a fiuk egy különös, gyakorlott kertész által taníttatik, kinek jutalmazásul az igazgató 100 frtot eszközölt ki.

7. Szebenben a toroklob főleg a gyermekek közt régóta dühög, sok gyermek lett már annak áldozatja. Kolosy az orvosokkal együtt annak az intézettől távoltartására mindent megtett, a kellő javításokat a kórházban, az egészséges gyermek lak- és hálótermeiben elintézte, minek azon jó eredménye volt, hogy a hirhedt torok-lobban egy növendék sem halt meg.

8. A tisztaságnak mind az épület termei s folyósói, mind a fiuk ruházatán s testén mily nagy befolyása van az egészségnek főtartására, a lélek mivelődésére, ismeretes. E tekintetben az intézet mostani igazgatója által minden megtéetett.

Ezek tények, és mégis csak gyöngye vonásai Kolosy Antal négy évi igazgatói működésének.

A lefolyt négy év alatt kitünő látogatói voltak az intézetnek u. m. b. Eötvös József vallás- és közoktatási miniszter, Vilcz Kamill miniszterialis osztálytanácsos és Gáspár János tanfelügyelő, mint miniszterialis biztosok Pál Sándor királyi tanácsos, főtanfelügyelő Fogarassy Mihály erdélyi püspök ur ő excája többször. Mindnyájan tényeket látván Kolosy Antal működéséből, teljes megelégedésüket — hivatalos iratokban — is nyilvánították. Lázár Mihály a háromszéki ref. egyházak főgondnoka 1869. ik év vége felé látván a rendet, s pontosságot jellemzőleg mondotta: „ha fiam lenne, ide-adnám nevelésre”.

X. Z.

Déva febr. 8. 1873

Tisztelt szerkesztő úr!*)

Különöské fog bár tetszeni, hogy a municipa-lis meg társaséleti közlemények sorában alábbi soraimnak helyet kérek, de mert az idei tél rendkívülsége nem egyhamar fog talán ismétlődni s így batásának az általam bemutatandó következményei se ölthetik fel a normalis ismervét gondolom nem lesz érdetelen az emberi életre ugys oly véghetetlen, viszonyossággal bíró természetnek egy-egy ily mozzanatát is közre hozni, miszerint Déván mely számításom szerint az éjszakai szélesség 45° 54' és a keleti hosszúság 40° 32' alatt fekszik, e tavasz első virág-adományait már javában szedjük.

Egy hét előtt leptek meg tanítványaim azon hírrel, hogy a mi tanintézetünk botanicus kertjét képező várhegyen virágokat láttak előtűnni s ma (február 8-án) + 4° (R.) légmérséklet mellett egészen szélszemes délutánon csakugyan magam is nem kis ámulattal vevék meggyőződést a tudósítás meglepő valóságáról.

A dévai várhegy 975 lábnyira emelkedik a tenger színe felett s tavaly február 28-án kaptam rajta a legelső növényt, mig most Hepatica notis L. (nemes májfű) nagy bőségben, Primula auricula L. (tavaszi kankalin) szintén igen jelentékenyen; Galanthus nivalis (kikeleti hóvirág) Asarum europaeum L. (kerek koponyak) sőt Coriulus avellana L. (mogyoró) levél nélkül. Veronica vernalis L. (tavaszi szigóral); és Viscum album L. (elődi fagyöngy) egyidejűleg kerültek gyűjteményembe.

S ma most hozzátesszük, miszerint január végső napjain a Primula auricula L. már található vala, mely növény még december 25-én is gyönyörködtet a szabadon sétálót, bámulással telünk el a természetnek ez idén tarusított rendkívül tevékenységén. Hogy pedig annál teljesebb képet vehessünk ez abnormitásról, öhajtanám, ha pályatársaim közül még többen bocátának közre basontárgyú jegyzeteiket, melyeknek azt hiszem az országos phytographologiai adatok gyűjtője Staub ur nagy hasznát vehetné.

Téglás Gábor,
tanár.

Felvinez február 8. 1873.

T. szerkesztő úr!

A „Kelet” 31-ik számában, a napi hírek rovatában, meglepve olvastam, hogy az erdélyi részekben február 7-éig, csak három körjegyzői állomás töltetett be. — Azt hiszem az illető rendes levelező urnak statistikai adatai gyarapítására nyujtok alkalmat, ha tudatom, hogy a körjegyzők a szomszéd Aranyosszékbén is meg választattak. még pedig mult évi november 30-án december 6. 9. 10 és 13-án Székely-Kocsárd, Mohács, Örményes, Harasztos és Higason. Bakcsi Gáspár, Rácz Bánil, Ocsavári András, Osváda Tivadar és Pap Jakab, személyökben.

A felső járásban pedig megletek választva Tar Balázs, Gálly Mihály és Moldvai János.

Nem akarom kétségbe vonni életeterejét, ügybuzgalmát ns. Torda megyének, de a kicsiny Ara-

*) A „Természet” és „Természettudományi Közöny” szerkesztői kértnek e sorok átvételére.

nyosszék is, szerénységébe burkolodva, teljesíteni szokta, a népjóléte előmozdítására czélzó országos törekvésekben kötelességét.

Kovács Albert.
duló-biztos.

Külföldi szemle.

A f. hó 6-án megnyitott angol parlamentnek, egyik legfontosabb tárgyát fogja képezni az irlandi oktatásügyi kérdés, mely már évek óta háttérbeszortított, mivel az illető kormányoknak nem volt bátarságuk szembeszállni azon viharokkal, melyeket e kérdés színterhozatala előidézett volna. A radikálisoknak ép úgy, mint a catholicusoknak meg vannak a magok kedvezenc terveik és eszméik e kérdésben s Gladstone mindkét oldalról heves ellenállásra fog találni. Mint hírlik, a kormánynak az a szándéka, hogy dublini a egyetemet, mely jelenleg anglikan-egyházi színezettel bír, fölmentse minden gátló akadálytól és felekezeti különbségtől, hogy az irek, tekintet nélkül felekezetiiségreklre előnyökben részesíttessenek. Hogy némi kedvezményeket tegyen a kormány a kath. pártnak, mely ez ügyben kétségkívül erőlyesen fog a sorompókba lépni, elhatározta hogy a belfai, cocki és galway-i felekezet nélküli collegiumokat, melyek együttesen „Queens University”-nek neveztetnek s mely intézetek iránt a kath. főpapok különös ellenszenvvel viseltetnek iránta — megszünteti.

A „Daily Tel.” azt tanácsolja az angol ultramontanóknak, hogy elégedjenek meg a mérsékelt kedvezményekkel, mert a kormány minden felekezet iránt méltányossággal viseltetik s egy bizonyos határon túl nem mehet.

Fawcett, az ismert szabadelvű képviselő és tudós tanár közelebb ki is fejtette Brightonban választói előtt azon programot, melyet ő s vele a szabadelvű párt e kérdésben követni fog. Kifejté hogy a dublini egyetem kérdésében tökéletes vallásegyenlőséget, az egyetemi alapon sérthetlenségét stb. követeli.

Újabb hír szerint Suwaloff gróf egy második fog tenni Londouba, hogy a középázsiai kérdésre vonatkozólag már megkezdett alkadozásokat végeredmények vezesse. E hirt megerősítini látszik az angol trónbeszéd azon pontja is, mely szerint Anglia és Országok között a fenforgó kérdésre nézve már 3 év óta folynak a tárgyalások, melyek befejezésre várnak.

— A német birodalmi hadsereg újjászervezéséről szóló tjavaslat márkészen van. Eszerint az összes szolgálati idő 12 évre tétetik, melyből 3 év az actív szolgálatra, négy a tartalék és öt a honvédségre esik.

A tényleges állomány bőke idején 401,659 főre tétetik, mely a 41 milliónyi lakósságnak (az 1871. népszámlálás szerint) 0.978%-át képezi 1816-ban Poroszorsz hadseregének tényleges állománya a lakósságnak 1.25%-át képezte, 1861-ben már csak 1.065%-ra szállt alá; 1867-ben az északi német szövetség seregének tényleges állománya az összlakosság 1%-át tette Franciaország az általános védkötelezettség összlágati idejéül 20 évet fogadott el. Ez országnak tényleges állománya 428,000 főre megy, mig összes lakóssága 37 milliót tesz ki.

Magyar színészet.

(N.—r.) Vasárnap február 9-én „Viola” eredeti népszimű 5felv. B. Eötvös falu jegyzője cz. regényéből írta Szigethy József, — 1854-ben.

A legkárosabb következtetés irodalmi tévedések közé tartozik azon felfogás, mely a regényekben, újabb korunk ezen gombamódra szaporodó gyermekeiben, a dráma igaz és kimerithetlen forrását látta. Igen valószínű, hogy e felfogást töprengő kételkedés előzte meg: „ha vajon a regény és dráma oly közel állanak-e egymáshoz, hogy minden nehézség nélkül egyesülhessenek; annyi azonban bizonyos, hogy a kényelmi érzés annak elgondolása után hogy a regényekben bevégzett és minden részletben kidolgozott történetek kínálkoznak, könnyen elnyomhatá a bíráló szigort, mely mind a tárgynak drámailag alkalmas voltát mind a tárgy részleteinek lélektani összefüggését követeli.

Viola alakja b. Eötvös említett nagyhirű iránregényéből van kikapva. Rablót drámai hössé tenni egy kissé nehéz, de annál vonzóbb, ha rettentő elhatározásainak magasabb indokot lehet találni. Schiller Moor Károlya mindig fog, meg erkölcsileg is imponálni; de ugyancsak még egy Schilleri óriás lángésznek is dolgot adhat rokonszenves drámai egyén-né teremteni a társadalom merész megtámadóját. Violát már az Eötvös fel fogása, de mindenekfelett a néptudalom, mely az egyéni erőt és a sors hatalmát igen tiszteli, már előre rokonszenvenessé teszik. A boszú jogosult szenvedélye tehát már rég meg van benne. Az alap azonban még nem elég a diszes alkotványhoz, hanem rá kell illeszteni ennek egyes részeit, még pedig szilárd összefüggésben és egy arányos (symmetricus) elrendelésben, mert különben kártávarként öszseesik, vagy aránytalansága miatt az öhajtott hatást el nem éri. „Viola”-nak aránytalanságáról annyiban nem lehet szó, hogy — népszimű lévén — kisebb arányokban mozog; de a mi a ré-

(65) (2-2)
A kolozsvári m. k. tudomány-egyetem
Math. term. kara 24. sz. 1873.

Pályázat.

A kolozsvári m. kir. tudomány-egyetemnél felállított fűvészkertnél üresedésben levő kertési állomás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Ez állomással 600 frt. évi fizetés és minden esetben szabad lakás, vagy 120 frt. évi lakbér van összekötve.

Pályázni kívánók kötelesek kornukat, állapotukat, gyakorlatot írásban megjelölni, nyelvismeretüket, tanpályájukat és egyúttal azt is okmányszerűleg igazolni, hogy valamely egyetemi fűvészkertben, vagy mint kertész, vagy mint kertész-segéd hosszabb ideig működtek.

A még most is fűvészkertekben alkalmaztatásban levők a többiek felett előnnyel bírnak.

Az ekként felszerelt és sajátkezűleg irt folyamodvány 1873. évi február-hó 25-éig a kolozsvári m. kir. tud. egyetem menynységi és természet-tudományi karának dekánai hivatalához intézendő.

Kineveztetés esetére pedig ez állomás legfőbb március 1-éig elfoglalható.

(68) (1-2) A gyermekek köhögése és hurutos köhögés.

Desaga O. strasburgi gyógyszerész és vegyész göres-enyhitő (antispasmodicus) Syrupja által biztos és gyors gyógyulás. N. B. Ezen kintű készítmény, melynek nagyszertéségéről ezer meg ezer bizonyítvány tanúskodik, Ausztria, Schweiz és Franciaország jelentékenyebb gyermek kórodaiban hivatalosan felvétetett.

Bizonyítvány és tudományos méltatás Desaga Oszkár strasburgi gyógyszerész és vegyész antispasmodikus Syrupja feől: Különös meglegedésemre szolgál, a valóban nagyszertű antispasmodikus Syrup dícsért tulajdonságait saját tapasztalásom és tiszta meggyőződésemből bizonyíthatni. Ezen Syrup mely mint vegytani vizsgálatok által ki van mutatva, sem bódító, vagy hányingert okozó részleteket nem tartalmaz, rövid használat után bármily makacs hurutot tökéletesen meggyógyít és valóban minden eddig ismert és méltott gyógyszer között az első helyet foglalja el s különösen, mint elkerülhetetlen házi szer, minden családnak ajánlható, mivel helyes használata által a hurutos ingerek s a hurutos köhögés stb. a legkielégítőbb eredménnyel orvosoltatnak.

Berlin, március-havában 1872, orvos és sebésztudor Groyen Vilmos Miksa Sándor, törzsorvos sz. k. és a berlini orvosi kórodnál igazgató orvos. Az antispasmodikus Syrup főraktára: Németország, Ausztria (Magyar és Csehország kivételével), Olaszország, Oroszország és Belgium számára Eron Károlynál. Strassburg Münster-gasse 21 szám alatt.

Főraktár Erdélyre nézve Száva Gerő gyógyszerésznél Brassóban. Kapható Kolozsvártt Wolff János gyógyszerésznél.

Ár 1 üvegnek 1 frt 50 kr. o. é.

BOROK ÁRAI Karvazy Gyula fűszer- és csemege üzletében:

			frt kr.	
			frt	kr.
Asztali bor kupás cylin-	1 kupa	—	48	
derben				
Grinzingi bor kupás üveg	1 kupa	—	60	
Grinzingi bor 1/2 kupás	1 üveg	—	30	
Budai vörös bor 1/2 kupás	1 üveg	—	60	
Budai vörös bor 1/4 kupás	1 üveg	—	32	
Egri vörös bor 1/2 kupás	1 üveg	—	70	
Egri vörös bor 1/4 kupás	1 üveg	—	37	
Bakator bor 1/2 kupás	1 üveg	—	60	
Bakator bor 1/4 kupás	1 üveg	—	32	
Neszmélyi bor 1/2 kupás	1 üveg	—	70	
Neszmélyi bor 1/4 kupás	1 üveg	—	37	
Rizling 1/2 kupás üvegben	1 üveg	—	80	
„ 1/4 kupás üvegben	1 üveg	—	40	
Francia pezsgő Röderer	1 üveg	4	50	
& comp. Rheims				
Francia pezsgő Giber &	1 üveg	4	—	
comp. Rheims				
Francia pezsgő Vix Bara	1 üveg	3	75	
Magyar pezsgő	1 üveg	1	40	
Muscat Lunel	1 üveg	1	20	
Scherry, Madeira, Op-				
porto, Malaga	1 üveg	3	25	

üveg nélküli számitva. üveg nélküli

Márciusi sör üvegesei 40 krajczár.

Kupás és 1/2 kupás üvegek 10 kr. és a fertályos üvegek 7 krba számíttatnak és ugyanez árakban visszavétnak. (352) (70—*)

(32) (4—*)

Valódi
PÁRISI
STUTTGARTI
harmoniumok

Párisi Pianinok
kaphatók

TRISKA FERENCZ
(a kolozsvári zene-conservatorium hangszerszállítója)
zongora- és hangszer-tárában
KOLOZSVÁRT.

ZONGORA
javítási
műhely.

Kis szaryzongorák
és
PIANINOK,
ZONGORÁK
kicsérélhetők
és
kibérelhetők.

Mindentéle
HEGEDÜK
és
citerák,
sat. sat.,
húrok és
egyes
hangszerrészek.

Kivánatra részletes árjegyzékkel is szolgál.

(59) (3-3)
Pályázat.

A Szász-Régeni rom. katolika elemi iskolánál a második fu tanítói állomás üresedésbe jött, a következő rendszeresített fizetéssel, és pedig:

1-ör: Szabad-szállás.

2-ör: 350 frt. készpénz évi fizetés; mely állomásra a pályázat azon megjegyzéssel nyitattik meg, hogy az arra pályázni kívánók, nyilvános képezdei vizsgát kellett hogy letettek legyén és hogy valamint a magyar, egy német nyelven is tanítsanak. Felhivatnak tehát mind azok, kik ezen állomásra pályázni kívánnak, szabályszerűleg felszerelt folyamodvényaikat f. 1873-ik év Március-hó 31-éig a Szász-Régeni rom. kath. egyházközségi tanácshoz adják be.

Szász-Régen, 1873. február-hó 4-én.

A rom. kath. egyházközségi tanács.

(53) (2-3)
Maros-Vásárhelyt
a „Pest várossához“

címzett szálloda, mely áll: 14 lak-szoba, étterem, kávéház, istálló, szék-szín és kert. Szent György napjától kezdve több évekre kiadó. Értekezhet-

(36) (13—*)

Hallatlan olcsó árak.

Fársangi cikkek!

A legcsinosabb legyezők, bouquet tartók, világszerte divatos
acél- és talmi arany-ékszerek,
a melyek csillámlásukban a legvalódibb ékszerrel vetekednek;
mindenféle álarok,
Füzértáncz (Cotillion) jelvények,
legjobb illatszerek, szappanok, hajkenőcsök, fogporok és pépek
a nagy árutárlatban
a legnagyobb választékban kiállítvák, melyek megtekintésére tisztelettel felkéri a t. cz. n. érd. közönséget
Csapó Sándor.
Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - B.U.

(60) (3-3)
Sz. 1883. 1872.

Hirdetmény.

Tordamegye Pusztá-Egres községében az arányosított korcsmajog össze-síve jelen évi február 20-án délelőtt Aljárában, 1873-ik év április 24-től kezdve 3 évre nyílt ár-vezetés útján haszonbérbe fog adatni.

Kiküldési ára évenként 300 frt. bántópenz 30 frt; a feltételek az ár-vezetés idejében és helyén, addig pedig Tordán a megyei főjegyző irodájában megtekinthetők.

Tordamegye főjegyzőjétől.

Torda, 1873. február 6-án.

SZENTKIRÁLYI GÁBOR,
főjegyző.

(63) (2-3) Eladó telek.

Kolozsvártt kül-monostortczában, a napsoron véggel a Kis-szamosra járó beltelek gyümölcsös kerttel szabad kéz-ből eladó.

Értekezhetni ügyvéd Ferenczi Miklósnál bel-szenutca.

(434) (36—*)

BÜKK-FA

Karvazy Gyulánál Kolozsvártt
Egy hosszú öl 20 forint o. é.
Nagyobb megrendelésnél olcsóbb.
Megtekinthető Karvazy József ur
udvarán főtér.

(58) (3-3)

Az „Erdélyi pincze-egylet Kolozsvártt,“
mint kereskedelmi részvény-társaság második rendes közgyűlése folyó év március 1-sőjén d. u. 4 órakor a Kisegető pénztár helyiségeben tartatik meg, melyre a t. cz. részvényesek ezennel, tisztelet-tel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése.
2. Az 1873-ik évre terjedő zárszámla jóváhagyása, s a számvizsgáló-bizottság e fölötti jelentésének előterjesztése, s az osztalék meghatározása.
3. Az alapszabályok által elrendelt választások.
4. A részvényesek netaláni indítványai.

Kolozsvár, február 7-kén, 1873.

A választmány nevében:
Br. Bornemissza János, elnök.

(*) Azon t. cz. részvényes urak, kik e közgyűlésben résztvenni kívánnak, az alapszabályokra hivatkozással felkéretnek figyelembe venni: miszerint részvényeiket, az egyleti irodába, (bel-tordanteza, 5. sz.) a gyűlést megelőzőleg 3 nappal letenni méltóztassanak. Ötöt részvény egy szavazatot ad, azonban, 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

(66) (1-3)
Hirdetmény.

A Gecse ember-szereteti intézet igazgató bizottmánya f. év janár 6-ról 15 szám alatt kelt határozata folytán, az Intézetnek Tordamegye Erdő-Ci-nád községe határán létező 47 hold és 800 □ öl szántó és 2 hold 938 □ öl rétből álló fekvőségei haszon-bérbe adandók, sőt vásárlók esetében örök áron eladandók. Érte-kezhetni intézeti jegyző Bihari Sán-dor, avagy intézeti pénztárnok Mol-nár Zsigmonddal, a kihez egyúttal az írásbeli ajánlatok beadandók.

M.-Vásárhelyt, 1873. Január 26.

(447) (11—*)
MAYER G. A. W. urnak Breslauban Mai írásom egyedüli célja tudatni ön-nel, hogy fehér mellszörp naponta nagyobb tetszésnek örvend, s a vá-sárlók annak hatását kitűnőnek mondják s általános dicsérik és elismerik.

Pest. Török József, gyógyszerész a Szt.-Háromság-hoz. A ki köhög, mellfájásban, rekedtségben, mellföldo-kolásban, vérpökésben, gégeingerben sat. szenved, a Mayer-féle fehér mell szörp által biztos és gyors segélyt nyer.

Valódi minőségben kapható Kolozs-vártt Binder Károly Szentháromság-hoz címzett gyógyszerárban belmonostor-telekben.